

Вих. № 124

від «03» червня 2008 р.

на № 103-СПО від 20.05.2008р.

Керівнику Спільного представницького
органу профспілок

Юркіну О.В.

Шановний соціальний партнере!

Конфедерація роботодавців України, підтримуючи заходи, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності української економіки, збереження трудового потенціалу нації, підвищення рівня оплати праці, що закладені в Генеральній угоді на 2008-2009 роки, вітає усіх соціальних партнерів із завершенням цього довготривалого процесу, який був покликаний сприяти піднесенню добробуту людей.

Разом з тим, процедура ведення колективних переговорів та укладення Генеральної угоди, яка здійснена з порушенням фундаментальних міжнародних конвенцій, а також деякі положення самої Угоди, що порушують права роботодавців, не дали нам змоги долучитись до цього важливого процесу та стати повноправними суб'єктами Генеральної Угоди.

По-перше, викликає занепокоєння той факт, що переважна більшість зареєстрованих всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, в т.ч. Конфедерація роботодавців України, були усунені від участі у переговорному процесі. Натомість до участі в ньому допущені об'єднання роботодавців, які не є легалізованими або взагалі не існують. Фактично суб'єктний склад сторони власників визначено на рівні рішення адміністративної влади, що є порушенням Конвенції МОП № 87 про свободу асоціації та захист права на організацію.

Міністерством праці та соціальної політики як органом, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері регулювання соціально-економічних інтересів працівників і роботодавців, не створено прозорого механізму переговорів на добровільній основі між організаціями роботодавців та організаціями працівників з метою регулювання умов праці за допомогою колективних договорів та не забезпечено права на використання процедури ведення переговорів, чим порушено норми Європейської соціальної хартії та Конвенції МОП № 98 про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів.

Про непрозорий характер ведення переговорного процесу свідчить і відсутність відомостей щодо утворення єдиного представницького органу всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, які діють на національному рівні, для ведення колективних переговорів і укладення угод, в чому вбачається порушення ст. 16 Закону України «Про організації роботодавців».

Також вважаємо за необхідне звернути увагу шановних соціальних партнерів на повноважність підписання даної Угоди деякими суб'єктами. Стало доброю традицією підписувати Генеральну угоду без перевірки повноважень підписантів на вчинення такої дії. І це викликає занепокоєння, оскільки, як відомо, підписання

Угоди тягне за собою певні правові наслідки. Так, підписантами Угоди від сторони власників є не менше п'яти нелегалізованих та взагалі неіснуючих об'єднань. На жаль, відсутня інформація щодо повноважень і Прем'єр-міністра України на підписання Генеральної угоди. Відповідно до останнього абзацу Загальних положень Угоди вона набуває чинності з дня підписання, тобто 15.04.2008р. В той же час, станом на 01.06.2008р. інформація про взяття Кабінетом Міністрів України як колегіальним органом зобов'язань, що впливають з багатьох пунктів Угоди, відсутня.

При цьому, варто звернути увагу, і на відсутність чітких зобов'язань з боку Уряду зі стабілізації цін на енергоносії, послуги державних монополій, житлово-комунальні тарифи та завчасне інформування соціальних партнерів про їх обґрунтовану зміну. Це не дозволяє бізнесу планомірно здійснювати свою підприємницьку діяльність, планувати видатки на збільшення заробітної плати та соціальні виплати.

Також необхідно звернути увагу на підходи, застосовані при підготовці змістовної частини тексту Генеральної угоди, які викликають по меншій мірі незрозуміння.

Так, з одного боку, підписанти Угоди закладають положення, якими поширюють дію Угоди на всі підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, які є обов'язковими для застосування під час укладання угод іншого рівня та колективних договорів як мінімальні гарантії, чим свідомо порушують ст. 9 Закону України «Про колективні договори і угоди». З іншого боку, суб'єкти підприємницької діяльності та громадські об'єднання, на які покладаються конкретні зобов'язання, відсторонюються від участі у формуванні та реалізації державної соціально-економічної політики. Більш як у 30 положеннях Угоди передбачено, що вони поширюються на всеукраїнські об'єднання профспілок і роботодавців, які є суб'єктами угоди. Необхідно зазначити, що ці положення суперечать Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», відповідно до якого передбачено прозорість, відкритість та врахування громадської думки у здійсненні регуляторної політики.

Щодо решти положень Генеральної угоди можна навести тільки частину з них, що не відповідають законодавству, а тому не можуть бути реалізовані. Так, зобов'язання власників забезпечити участь представників первинної профспілкової організації (вільно обраних працівниками представників) щодо внесення змін та доповнень до статутів у частині захисту соціально-економічних та трудових прав працівників не узгоджується із ст. 159 ЦКУ, відповідно до якої питання про внесення змін до статуту товариства належить до виключної компетенції загальних зборів акціонерів.

Положення, що містяться в п. 1.20., 1.20.1., 1.20.2. Угоди щодо залучення представників профспілок до розробки фінансових планів державних підприємств, а також підприємств з державною часткою понад 50 відсотків, до підготовки пропозицій правлінню (наглядовій раді) господарських товариств стосовно розподілу прибутку порушує засадчі принципи, на яких здійснюється підприємницька діяльність. Так, ст. 44 Господарського Кодексу визначає, що підприємництво здійснюється на основі самостійного формування підприємцем

програми діяльності, комерційного розрахунку та власного комерційного ризику; вільного розпорядження прибутком, що залишається у підприємця після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом. Відповідно до ст. 57 Господарського Кодексу порядок розподілу прибутків і збитків встановлюється виключно в установчих документах. Принципи підприємницької діяльності поширюються і на державні підприємства, стаття 74 Господарського Кодексу визначає: «Державне комерційне підприємство є суб'єктом підприємницької діяльності, діє на основі статуту і несе відповідальність за наслідки своєї діяльності усім належним йому на праві господарського відання майном згідно з цим Кодексом та іншими законами, прийнятими відповідно до цього Кодексу».

Також просимо звернути увагу соціальних партнерів на деякі положення Угоди, які нереально виконати через необґрунтовану обтяжливість умов та ризику, які в ній закладені. Так, практично неможливим є реалізація пункту 2.1. розділу II «У сфері оплати праці» щодо забезпечення підвищення рівня середньої заробітної плати в цілому по національній економіці не менш як на 25 % щороку та випереджальне зростання темпів реальної заробітної плати порівняно з темпами зростання реального валового внутрішнього продукту без урахування обсягів виробництва, продуктивності праці та зростання цін на послуги державних монополій та енергоносії.

Пунктом 2.8 мінімальний розмір тарифної ставки робітника I розряду (який дорівнюється мінімальній заробітній платі), визначається з урахуванням мінімальних галузевих стандартів оплати праці працівників, умов праці, потреб працівника та витрат на утримання непрацездатних членів його сім'ї. При цьому, не враховано економічні фактори, які потрібно враховувати під час визначення рівня мінімальної заробітної плати, а саме, економічні фактори, у тому числі необхідні умови економічного розвитку, рівень продуктивності, що безперечно є порушенням Конвенції МОП N 131 про встановлення мінімальної заробітної плати з особливим урахуванням країн, що розвиваються.

Таким чином, Конфедерація роботодавців України, будучи усуненою від участі в обговоренні положень Генеральної угоди під час її укладення, не може взяти на себе та своїх членів зобов'язань, які йдуть усупереч законодавству, здебільшого є необґрунтовано обтяжливими для роботодавців або взагалі не можуть бути виконані.

У зв'язку з цим, просимо Вас, шановний соціальний партнере, ініціювати внесення змін до Генеральної угоди з метою приведення її положень у відповідність до чинного законодавства з тим, щоб Конфедерація роботодавців України мала законні підстави для приєднання до Угоди з поширенням сфери її дії на членські організації.

Також просимо Вас довести нашу позицію до організацій профспілок, що входять до складу Спільного представницького органу профспілок.

З повагою,

Виконавчий Віце-президент

Конфедерації роботодавців України

О.Мірошніченко